

ARAPGİR MESLEK YÜKSEKOKULU GELENEKSEL EL SANATLARI PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER BEKLENTİLERİ

Öğr. Gör. Naci Bulur
İnönü Üniversitesi
Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu
naci.bulur@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Murat Ulaş
İnönü Üniversitesi
Arapgir Meslek Yüksekokulu
murat.ulas@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Aslı Ümran Ulaş
İnönü Üniversitesi
Arapgir Meslek Yüksekokulu
asli.ulas@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Dursun Özgüler
İnönü Üniversitesi
Arapgir Meslek Yüksekokulu
dursun.ozguler@inonu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, İnönü üniversitesi Arapgir Meslek yüksekokulu geleneksel el sanatları programı öğrencilerinin kariyer beklentilerinin belirlenmesidir. Bu kapsamda geleneksel el sanatları programında öğrenim gören 45 öğrenci ile görüşülmüş ve anket çalışması yapılarak kariyer beklentilerinin ne olduğu belirlenmiştir. Toplam 20 sorudan oluşan anket hazırlanmış ve istatistiksel analizleri yapılmıştır. Yapılan çalışmada araştırmanın amacı, yöntemi ve hipotezleri ortaya konularak sonuca ulaşılmıştır. Çalışma sonrasında 1.sınıf öğrencileri ile 2. Sınıf öğrencileri arasındaki kariyer beklentilerinin farklılıklarının neler olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre eğitim döneminde öğrencilerin kariyer beklentilerinde değişimler olduğu tespit edilmiştir. Bulgular doğrultusunda sonuçlar tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Geleneksel El Sanatları, Öğrenci, Anket.

ARAPGİR VOCATIONAL HIGH SCHOOL TRADITIONAL HANDICRAFTS PROGRAMME CAREER EXPECTATIONS OF STUDENTS

Abstract

The purpose of this studying is to determine the expectations of traditional handicrafts students which study at Arapgir Vocational High School. In this scope, some meetings are held with the forty five students which study at the traditional handicraft programme. Also, by doing some statistical analysis career expectations of students are obtained. A pool which consists of twenty question is took and some statistical analysis are done. In the studies, the researches made out by showing the aims, methods and hypothesizes. After the studying, some meetings are held with the freshman year students and the 2nd year students to obtain the differences about career expectation. According to studies, some differences are obtained about the career expectations of students in the term of education. In line with these, results are discussed and some advices are given.

Keywords: Traditional handicrafts, student, survey.

GİRİŞ

Kariyer seçimi ise, bireyin yaşamında vermiş olduğu en önemli kararlarından birisidir. Bireyin iş yaşamındaki üretken yılların çoğunu harcayarak, başlangıç yaptığı, geliştirdiği ve genelde çalışma hayatının sonuna kadar sürdürdüğü iş ya da meslek olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde kariyer kelimesi iş ve meslek kelimeleri ile aynı anlamda kullanılmaktadır. (Varol 2001. 5).

Meslek yüksekokulu mezunları çalışma alanlarındaki sorumlulukları itibari ile üst düzey yönetici ile usta veya kalifiye işçi arasında bulunan ve bunlardan daha fazla teorik bilgiye sahip, lisans mezunlarından daha çok uygulama becerisine sahip bir meslek ara elemanıdır.

Bu bağlamda El Sanatları programı da, ön lisans düzeyinde eğitim-öğretim vermektedir, Geleneksel El Sanatları bölümü, alanında bilimsel ve estetik vasıflarla donatılmış, kendi alanında özgün tasarımlar yapabilen, bilimsel araştırma ve nitelikli eğitim-öğretime dayalı ürün, geleneklere bağlı olarak kültür-sanat sektöründe katma değeri yüksek eserler yapabilen bireyler yetiştirmektedir.

El Sanatları bölümünden mezun olan öğrenciler, sektörde kendilerine iyi bir yer bulmak açısından meslek yüksekokullarında verilen El Sanatları eğitimleriyle ilgili olarak bazı beklentilere sahip olmaktadır. Öğrencilerin beklentilerinin iyi irdelenmesi ve beklentilerini karşılayacak uygulamalar yapılması hem öğrencilerin kariyer beklentilerine hem de sektörün kalifiyeli iş gücüne sahip olmasına katkı sağlayacaktır. Bu durum üniversitelerinde El Sanatları eğitimi konusundaki beklentilere uygun olarak vasıflı ve yetkinliğe sahip bir eğitim sürecinin hazırlanmasına da yardımcı olacaktır. Geleneksel El Sanatları bölümü öğrencilerinin kariyer beklentileri dikkate alınarak bireylerin ihtiyaç ve istekleri çerçevesinde, verimlilik açısından izlenecek yolun belirleme çalışmalarının yapılması, Geleneksel El Sanatları Programı Bölümü'nün gelişimi açısından da önemli olacaktır. Araştırma kapsamında aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Bireylerin Geleneksel El Sanatları Bölümü'ne yönelik beklentileri nelerdir?

Bireylerin çalışma ortamı, beklentilere karşılık geliyor mu?

Bireylerin beklentilerinin programa ilişkin görüşleri üzerinde etkisi var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın modeli

Bu araştırma, tarama modeli ile bir içerik analizi çalışmasıdır.

Örneklem

Çalışmanın örneklemini 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde, İnönü Üniversitesi Arapgir Meslek Yüksekokulu Geleneksel El sanatları bölümünde öğrenim gören 45 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri toplama aracı

Bölüme yönelik görüşleri ortaya çıkarmak, öğrencilerin bölüme ilgili düşüncelerini tespit etmek amacıyla "Kişisel Bilgiler", "Kişisel Görüşler", "İlgi Alanları", "Bölüm İle İlgili Görüşler", "Geleceğe İlişkin Düşünceler", başlıklarını içeren kapalı uçlu bir anket geliştirilmiştir. Geliştirilen anket, Araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler sonucunda, anket maddelerinde gerekli düzenlemeler yapılarak, İnönü Üniversitesi Arapgir Meslek Yüksekokulu Geleneksel El sanatları bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma bir durum değerlendirmesi yapmayı ve mevcut durumu ortaya koymayı amaçladığı için veriler yüzdesel olarak derlenmiş ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Bu tablolar ışığında bazı sonuçlara ulaşılmış bu sonuçlar da çözüm önerileri konusunda alt yapı oluşturulmuştur.

BULGULAR

Arapgir Meslek Yüksekokulu Geleneksel El Sanatları Programı öğrencileri ile yapılan anket çalışmasının sonuçları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılım

Cinsiyet Dağılımı	Frekans	%
Kız	38	85
Erkek	7	15
Toplam	45	100
Sınıfa Göre Dağılım	Frekans	%
1. Sınıf	27	60
2. Sınıf	18	40
Toplam	45	100
Yaş Dağılımı	Frekans	%
19 Yaş Altı	12	27
20-25	28	62
25 ve Üstü	5	11
Toplam	45	100

İnönü Üniversitesi Arapgir Meslek Yüksekokulu El Sanatları bölümünde ankete katılan öğrencilerin % 85 ' i kız, %15 ' i erkektir. Öğrencilerin % 60 ' ı 1. Sınıf, % 40 ' ı 2. Sınıfta okumaktadır. Öğrencilerin % 27 ' si 19 yaş ve altı, % 62 ' si 20 – 25 yaş Aralığında, % 11 ' i ise 25 yaş üstündedir.

Tablo 2: Öğrencilerin Okudukları Bölüm İle İlgili Düşüncelerine Göre Dağılım

İstenilen Bölümde Okuyor Olma	Frekans	%
Evet	13	29
Hayır	11	25
Kısmen	21	46
Toplam	45	100
Geleneksel El Sanatları Bölümünü tercih nedenleri	Frekans	%
Okul öncesi bir sanat dalı ile uğraşı	4	9
Bir yakınının tavsiyesi	6	13
Sosyalleşme	2	4
İş edinme	17	38
Diğer	16	36
TOPLAM	45	100
Alınan Eğitimin Yeterliliği	Frekans	%
Evet	12	27
Hayır	18	40
Kararsızım	15	33
Toplam	45	100

Arapgir Meslek Yüksekokulu El Sanatları Bölümünde ankete katılan öğrencilerin, % 29 ' u istedikleri bölümde okumaktadırlar. Öğrencilerin % 46 ' ı kısmen de olsa istediği bölümde okumaktadırlar. % 25 ' i ise istedikleri bölümde okumamaktadırlar. Geleneksel El Sanatları bölümünü tercih sebeplerine verilen cevaplarda; öğrencilerin % 9 ' u Okul öncesi bir sanat dalı ile uğraşmaktadırlar, % 13 ' ü bir yakınının tavsiyesi ile bölümü tercih etmiştir, % 4 ' ü Sosyalleşme, % 38 ' i İş edinme ve %36 ' ı diğer nedenlerle bölümü tercih ettiğini belirtmiştir. Alınan eğitimin yeterliliğine verilen cevaplar ise %27 si yeterli bulunduğunu, %40 ' ı yeterli bulmadığı, % 33 ' ü ise kararsız olduğunu belirtmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin İş/Kariyer Beklentilerine Göre Dağılım

Kariyer Beklentileri	Frekans	%
Kendi Atölyesini Açma	4	9
Kariyer Yapabilme	20	45
Eğitim Kur. Kurs açma	12	27
Diğer	9	20
Toplam	45	100

Geleceğe Dair Umutlu Olma	Frekans	%
Evet	24	53
Hayır	8	18
Kısmen	13	29
Toplam	45	100

Ankete katılan öğrencilerin mezun olduktan sonra kariyer beklentilerine yönelik sorulara, % 9' u kendi atölyesine açacağı, %45' i kariyer yapmak, % 27' si bir Eğitim Kurumunda kurs açmak, % 20' i ise diğer beklentilere sahiptirler. Geleceğe dair umutla bakabilme sorusuna verilen cevapta, % 43'ü evet, % 18' i hayır, % 29' u kısmen umutlu olduklarını belirtmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçlarından da görüldüğü üzere El Sanatları Programında eğitim gören öğrencilerin çoğunluğunu bayanlar oluşturmaktadır. Toplumda genel bir kanı olarak çoğu El Sanatları ile uğraşan bireylerin bayan olması gerektiği görüşü hâkimdir. Oysaki Geleneksel El Sanatları bayanyla erkeği ile iş kolu olarak geniş bir yelpazeye sahiptir. Araştırma sonuçlarından bir diğer bulguda bireylerin yarıya yakını kısmen istedikleri bölümde okumaktadırlar. Araştırmanın diğer bir sonucu da bireylerin yarıya yakını da alınan eğitimi yeterli bulmamaktadır.

Bölümü tercih eden öğrencilerimizin mesleği tercih ederken çeşitli etmenlerin etkisinde kalmaktadırlar, ailelerin meslekler hakkında yeterli bilgiye sahip olmamaları ve eğitim düzeyleri kariyer tercihinde bulunacak bireylerin sağlıklı ve objektif kararlar vermesini zorlaştırmaktadır.

Geleneksel El Sanatları Bölümü'ne gelen bireylerin çok azının bölümü tanımalarına yönelik bilgilendirme aldıkları ortaya çıkmıştır. Kariyer planlama ve kariyer seçimi, üniversite öğrencileri için önem arz etmektedir, seçilecek olan meslek bireyin gelecekte ki yaşamını büyük ölçüde etkileyecektir, Bu nedenle öğrencilere liseden başlamak üzere sağlıklı bir rehberlik hizmetinin verilmesi gerekir. Geleneksel El Sanatları Bölümü'nde tercih edilen alana göre branşlaşma olması kariyer planlanmasının da hâkimiyeti kuvvetlendirecektir.

Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilere, kendi programları ile ilgili alanlarda uzman kişilerin; deneyimlerini paylaşacakları ortamların, sıklıkla oluşturulması öğrencilerin kariyer planlamaların da önemli rol oynayacaktır.

Not: Bu çalışma 26-27 Ekim 2017 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen 6'ncı Eğitim ve Öğretim Çalışmaları Dünya Kongresi'nde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Er, M.B., Özgüler, A.T., (2017, Haziran). Bilişim sektörünün bilgisayar teknolojileri bölümü mezunlarından beklentileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Özel sayı 1*, 489-497. 21.08.2017 tarihinde http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/42.mehmet_bilal_er.pdf adresinden alınmıştır.

Özgüler, A.T., (2016, Haziran). İnşaat sektörünün meslek yüksekokulu öğrencilerinden beklentileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Özel sayı 1*, 50-59. 20.08.2017 tarihinde http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/07.alper_tunga_ozguler.pdf adresinden alınmıştır.

Özgüler, D., Özgüler, D., Karatař, K.U. & Ulaş, M., (2017, Haziran). Muhasebe ve finans sektörünün meslek yüksekokulu öğrencilerinden beklentileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Özel sayı 1*, 175-186. 21.08.2017 tarihinde http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/16.derya_ozguler.pdf adresinden alınmıştır.

Dař, R. ve Varol, N. (2001). Günümüzde uzaktan eğitim Uygulamalarına genel bakış. UBMK 2001, 1. Ulusal Bilişim–Multimedya Konferansı Bildiriler Kitabı, sayfa 5, 16-20 Nisan 2001, Elazığ. 21 Şubat 2009 tarihinde http://perweb.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_721/721_25995.pdf adresinden alınmıştır